

S. Mulla / Claret / 2006

2006

SOLLEMNITAS SANCTÆ CLARÆ ASSISIENSIS

KLARINIM STOPAMA

PISMO GENERALNOG MINISTRA
MANJOJ BRAĆI I SIROMAŠNIM SESTRAMA SVETE KLARE

*Drage sestre klarise,
Mir i dobro!*

Neizreciva milosna poveznica tvori duboko zajedništvo između Reda manje braće i Reda siromašnih sestara. Ta duhovna i stvarna poveznica jest ona života i siromaštva uzvišenog Gospodina Isusa Krista i njegove Presvete Majke, što su ih Franjo i Klara prigrlili i živjeli u srdačnoj predanosti sve do kraja. Istodobno nas pak ujedinjuje uzajamna ljubav, nastavak onoga što su u svojim životima imali Franjo i Klara. Također nas ujedinjuje, često više nego druge stvari, ono po čemu se naizgled razlikuje posebna karizma Siromašnih sestara od one Manje braće, a to je, kontemplativni izbor, kao vlastiti oblik brata Franje i sestre Klare da žive oduševljenje za Krista i njegovu radosnu vijest. Drage sestre, ovim pismom-čestitkom o svetkovini svete Klare i sudjelovanja u vašoj kćerinskoj radosti, želim s vama podijeliti neka razmišljanja o kontemplativnom životu u nadi kako vi i mi možemo slijediti put kontemplacije što nam ga je utrla Sestra Klara.

Što je kontemplacija?

Pođimo od jednog spisa djevice Klare. Sveta Klara piše Janji s nakanom da je pouči kontemplaciji. Ne traži od nje da priča, da pjeva ili razmišlja, već samo da stavi svoj duh, svoju dušu i svoje srce u Isusu Kristu: «Stavi svoj duh pred zrcalo vječnosti, uroni svoju dušu u svjetlo slave, stavi svoje srce u lik božanske biti i preobrazi svu sebe motrenjem u slici Njegova božanstva» (3PAg 12-13).

U tome je kontemplacija: staviti, smjestiti, urediti duh, dušu i srce, tako da su trajno «upravljeni Gospodinu», kao što kaže sv. Franjo. On, i samo On, treba biti središte sposobnosti razumijevanja (duh), središte sposobnosti ljubljenja (srce) i središte sposobnosti življenja u Božjem svijetu (duša). Na taj način kontemplacija obuhvaća čitavu osobu.

Život potpuno ispunjen Kristom

U Legendi o svetoj Klari čitamo: «Oplakivanje muke Gospodnje bilo joj je blisko i iz njegovih svetih rana ponekad je dobivala gorke osjećaje poput *smirne*, a ponekad je opet iz njih dobivala najslade radosti. A tako često joj u sjećanje dolazi Onaj, koji joj je duboko u srce utisnuo ljubav» (4Čel 30).

Kao što je za Sestru Klaru kontemplacija Isusa Krista bila središte njezina života, tako treba biti za siromašne sestre, čak dotle da mogu sa svetim Pavlom reći: «Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist» (Gal 2,20). Motrenje Krista bi vas trebalo dovesti da se osjetite “zauzete”, “nastanjene”, “osvojene” od istoga Krista, čije je lice utisnuto u vaše srce kako biste ga motrile, onako kao što je to činila sveta Klara. U isto vrijeme, međutim, motrenje treba obuzeti cijelo vaše biće u njegovoj najdubljoj nutрини. Na taj način možemo reći da, kao što je to za svetu Klaru, i za nas, kontemplirati znači živjeti u Kristu, s njim i u njemu. Kontemplirati znači dopustiti da nas on privuče, zagrli (usp. 4PAg 28slj.), otkriti ga kao razlog koji daje smisao životu, dopustiti da nas posjeduje, tako da budemo njegov «stan i sjedište» (3PAg 22), sve dok ne budemo preobraženi u njemu.

Kontemplacijazasvetu Klaru, kao izasvetoga Franju, nije, dakle, nedjelatno pobožnjaštvo, već put poistovjećenja s Gospodinom sve do preobrazbe u «novo stvorenje» (Gal 6,15), na način da se može reći s Pavlom: «za mene je živjeti Krist» (Fil 1,21).

Put u nutrinu

Za Klaru kontemplacija nije ni samo obični vanjski čin. U navedenom ulomku iz trećeg Pisma Janji, Klara ne govori o vanjskim sposobnostima, koje dobro poznaje i na koje se poziva u svojim spisima, već o unutarnjem stavu. To nam pomaže razumjeti druge Klarine spise. U četvrtom Pismu piše

“preljubljenom” i “presvetoj djevici” Janji: «svakodnevice motri to zrcalo..., i u njemu se sveudilj ogledaj» (4PAg 15). Ovdje “motriti” nije neki vanjski čin, nego je pogled zaručnice prema svome zaručniku (usp. Mt 25,6). To je gledanje s onom ljubavlju koja omogućuje da se u dubini spozna otajstvo osobe Isusa Krista zaručnika. To je “pogled” u potpunosti obilježen ljubavlju, “pogled” srca koje ljubi i prepoznaje, po ljubavi, da je Isus središte vlastitoga života. U tom smislu možemo reći da je samo zaručnica kadra imati takav «pogled», kako bi zamijetila i čula glas ljubavi koja joj je blizu. Samo zaručnica «čista srca» sposobna je imati sličan pogled (usp. Mt 5,8).

Postojan stav

Upravo jer glagoli “staviti” i “motriti” kod Klare iskazuju unutarnji stav, kontemplacija za nju nije pridržana za trenutke molitve, nego je obilježje trajnoga stava: «svakodnevice», «sveudilj» (4PAg 15). Kontemplacija Isusa kao zaručnika zahtijeva postojanost, vrijeme. Nije dovoljno «motriti» ponekad ili po osobnim potrebama ili ukusima, nego treba «trajno motriti», «sveudilj», «svakodnevno». Samo postojanost u «motrenju» dovodi do otkrivanja zaručnikove slave i ljepote.

Postojanost, međutim, u «motrenju» primjera, kao što je Krist, treba pratiti bdjenje, kao u slučaju mudrih djevica iz Evanđelja, koje idu u susret Gospodinu: «Moli i uvijek bdij. Djelo koje si dobro započela ustrajno dovrši» (PKE 13-14).

Radostan stav

Toma Čelanski, osvrćući se na način života Siromašnih Sestara iz Sv. Damjana, godine 1228., kad je Klara imala 34 godine, piše: «zaslužile su da se uzdignu u visinu kontemplacije, i u njoj one uče ono što trebaju činiti a što izbjegavati, i znaju da se nalaze

sretno u Božjoj blizini, provodeći dan i noć u božanskoj hvali i u molitvama» (IČel 20).

Po tom tekstu, kontemplacija nije za sestre teret, dužnost, već duboka radost – «znaju da se nalaze sretno» –, koju kuša zaručnica u motrenju zaručnikova lica, toliko više jer je ovdje riječ o «Kralju kraljeva», «Gospodaru nad gospodarima», «Vrhovnom nebeskom kralju» (2PAg 1; 3PAg1). Klara i njezine Sestre znaju da su povjerile svoje života Onomu koji je najljepši, čija je ljubav najslađa i, stoga, njegova ih ljubav čini sretnima (usp. 1PAg 9; 4PAg 10-12). U Klarinom se srcu može naslutiti odjek zaručnice iz *Pjesme nad pjesmama*: «ljubav je tvoja slađa od vina. Miris najboljih mirodija, ulje razlito ime je tvoje, zato te ljube djevojke» (Pj 1,3). Kako može biti teret, stajati sa zaručnikom, osjećati njegovu ljubav?

Preobrazba u Kristu

«U njem se sveudilj ogledaj, da se sva, iznutra i izvana, uresiš... odjećom svakovrsnih vrlina» (4PAg 16). Kontemplacija vodi do unutarnje i vanjske preobrazbe osobe koja kontemplira. Pojam «vrlina» ovdje znači novi život, život u punini, koji se zadobiva zahvaljujući «pogledu» koji ostaje upravljen na Zrcalo i, u svjetlu Zrcala, upravljen u sebe. Sučeljenje slobodno i istinsko između Krista i osobe koja kontemplira preobražava ovu u Onoga u kojem sjaje sve vrline, iznad svega siromaštvo, poniznost i neizreciva ljubav (usp. 4PAg 18-26). Te su vrline nagrada za kontemplaciju. Na taj način, kontemplacija, kojoj je središte zaručnička ljubav, vodi do potpune ljubavi: «žarila se, dakle, o kraljice nebeskoga Kralja, sveudilj sve jače žarom ove ljubavi!» (4PAg 27).

Kontemplacija po Klari dovodi do odlučne volje za poistovjećanjem, sve do sjedinjujuća zagrljaja, s Gospodinom, u siromaštvu i u *poništenju*, koje je u njemu otkrila zahvaljujući kontemplaciji. Vidljivi znak te preobrazbe u

Kristu jest beskrajna ljubav. Klara će to izraziti pojmovljem zaljubljenice, uzeta iz *Pjesme nad pjesmama*: «od silne želje i ljubavi uzdišući za njima, zavapij: Povuci me za sobom, trčat ćemo za miomirisom pomasti tvojih, o nebeski zaručnice! Trčat ću bez predaha, dok me ne uvedeš u vinogradarevu klijet, dok mi tvoja ljevica ne bude pod glavom i desnica me tvoja ne zagrlj sretnu, dok me ne poljubiš najsretnijim poljupcem svojih usta» (4PAg 29-32).

U kontemplaciji Siromašne sestre shvaćaju «to što trebaju činiti a što izbjegavati», pisao je Čelanski. Kontemplacija nije bijeg iz života, nego nastojanje da se dostigne život koji je u skladu s Onim koji je predmet i svrha kontemplacije.

Drage sestre, naš životni izbor ima svoje utemeljenje i opravdanje samo u Isusu Kristu; samo On može dati razlog našem odabiru

zvanja. Isus treba biti duša naše molitve i središte našega života. Koje mjesto zauzima Isusova osoba u našem životu? Želimo li postati kontemplativni, trebamo dopustiti da nas zagrlj Bog i njegov svijet. Kontemplirati znači imati svijest o Bogu u našoj nutrini: «K njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti» (Iv 14,23). Kontemplirati znači preobraziti se u Isusa Krista, imati isto mišljenje kao u Kristu (usp. *Fil* 2,5).

Ujedinjeni s vama u ovoj svetkovini, mi Manja braća, dijelimo vašu radost i pridružujemo se hvali Svevišnjega Boga i njegova Presvetoga Sina i Duha Tješitelja, za milost kontemplacije kojom je uresio svoju služavku, djevicu Klaru.

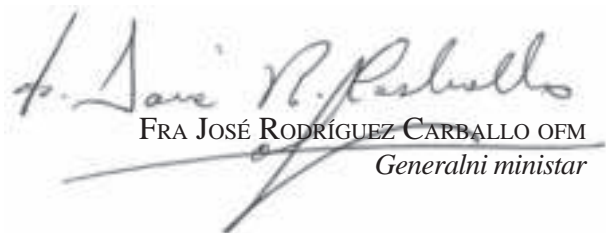
Sa svoje strane na sve vas zazivam puninu božanskih blagoslova.

Vaš manji brat

Rim, 11. kolovoza 2006., *Svetkovina sv. Klare*

Prot. N. 096943

FRA JOSÉ RODRÍGUEZ CARBALLO OFM
Generalni ministar